

เตือนภัย...โรคไหม้

พืชที่ได้รับผลกระทบ : ข้าวในทุกระยะการเจริญเติบโต

สาเหตุ : เชื้อรา *Pyricularia oryzae*

ลักษณะการทำลาย

ระยะกล้า ใบมีแผลจุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตามีสีเทาอยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ 2-5 มิลลิเมตร และความยาวประมาณ 10-15 มิลลิเมตร แผลสามารถขยายลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าโรครุนแรงกล้าข้าวจะแห้งพุบตาย อาการคล้ายถูกไฟไหม้

ระยะแตกกอ อาการพบได้ที่ใบ ข้อต่อของใบ และข้อต่อของลำต้น ขนาดแผลจะใหญ่กว่าที่พบในระยะกล้า แผลลุกลามติดต่อกันได้ที่บริเวณข้อต่อ ใบจะมีลักษณะแผลข้างสีน้ำตาลดำ และมีกลิ่นคาวจากกาบใบเสมอ

ระยะออกรวง เรียกว่าโรคไหม้คอรวง ข้าวที่เพิ่งจะเริ่มให้รวงเมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลายเมล็ดจะลีบหมด แต่ถ้าเป็นโรคตอนรวงข้าวแก่ใกล้เก็บเกี่ยวจะปรากฏรอยแผลข้างสีน้ำตาลที่บริเวณคอรวงทำให้เปราะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหายมาก

การแพร่ระบาด

พบโรคไหม้ระบาดในแปลงที่ต้นข้าวหนาแน่นทำให้อับลม ถ้าใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง มีสภาพแห้งในตอนกลางวันและชื้นจัดในตอนกลางคืน น้ำค้างยาวนานถึงตอนสายราว 9 โมง อากาศค่อนข้างเย็นอุณหภูมิประมาณ 22-25 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์สูงกว่า 85 เปอร์เซ็นต์ และลมพัดแรงจะช่วยให้โรคแพร่กระจายได้ดี

*** หากพบการระบาดให้แจ้งและขอคำปรึกษาในการป้องกันกำจัดได้ที่ สำนักงานเกษตรจังหวัด หรือสำนักงานเกษตรอำเภอใกล้บ้าน

ที่มาข้อมูล : กรมกรข้าว เรียบเรียงข่าว : กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่

การป้องกันกำจัด

1. ในกรณีที่พบโรคไหม้มีอาการรุนแรง หรือพบพื้นที่ใบเสียหายจากการเป็นโรคถึง 10 เปอร์เซ็นต์ ในข้าวระยะกล้าถึงแตกกอ เต็มที่ และ 5 เปอร์เซ็นต์ ในข้าวระยะตั้งท้อง หรือพบแผลโรคไหม้ที่ใบธง ควรใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไตรโซคลาโซล ไอโซโพรโทไอเลน (ควรใช้เฉพาะในระยะกล้าถึงแตกกอ) ตามอัตราที่ระบุ

2. ในฤดูกาลต่อไป ควรปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

2.1 ใช้ข้าวพันธุ์ค่อนข้างต้านทานโรค

- ภาคกลาง เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 ชัยนาท 1 ปราจีนบุรี 1 พลายงาม และข้าวเจ้าหอมพิชญ์โลก 1 เป็นต้น

- ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ข้าวเจ้าหอมพิชญ์โลก 1 สุรินทร์ 1 เหนียวอุบล 2 สันป่าตอง 1 ทางยี 71

คูเมืองหลวง ขาวโปงไคร้ น้ำรู่ และ กข33 เป็นต้น

- ภาคใต้ เช่น ดอกพะยอม และ กข55 เป็นต้น

ข้อควรระวัง : ข้าวพันธุ์สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 และชัยนาท 1 ที่ปลูกในภาคเหนือตอนล่าง

พบว่าแสดงอาการรุนแรงในบางพื้นที่และบางปี โดยเฉพาะเมื่อสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวย เช่น ฝนพำ

มีหมอก น้ำค้างจัด อากาศเย็น ใสปุ๋ยมากเกินไปจนความจำเป็น หรือเป็นดินหลังน้ำท่วม เป็นต้น

2.2 หวานเมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม คือ 15-20 กิโลกรัมต่อไร่ ควรแบ่งแปลงให้มีการระบายอากาศที่ดี และไม่ควรรีไถ ปูไนโตรเจนสูงเกินไป ถ้าสูงถึง 50 กิโลกรัมต่อไร่ โรคไหม้จะพัฒนาอย่างรวดเร็ว

2.3 ปลูกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรโซคลาโซล คาซูกาไมซิน คาร์เบนดาซิม ตามอัตราที่ระบุ

2.4 ในแหล่งที่เคยมีโรคระบาดและพบแผลไหม้ทั่วไป 5 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ใบ (ในภาพรวม พบเฉลี่ย 2-3 แผลต่อใบ)

ควรฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรโซคลาโซล คาซูกาไมซิน อิติเฟนฟอส ไอโซโพรโทไอเลน คาร์เบนดาซิม ตามอัตราที่ระบุ

*** หากพบการระบาดให้แจ้งและขอคำปรึกษาในการป้องกันกำจัดได้ที่ สำนักงานเกษตรจังหวัด หรือสำนักงานเกษตรอำเภอใกล้บ้าน

ที่มาข้อมูล : กรมการข้าว เรียบเรียงข่าว : กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดแพร่